

Durf te leven

Hoofdstuk 1

Nijdig stampst Rosalie over het trottoir naar huis. Bah, moppert ze als ze voor de zoveelste keer in een regenplas stapt. Kunnen ze het trottoir niet eens opnieuw asfalteren, egaliseren of wat dan ook? Morgen belt ze naar het gemeentehuis om een klacht in te dienen.

Kon ze ook maar een klacht indienen tegen Chris Meulendijk. Die keurige accountant, zeer gerespecteerd door de halve goegemeente, de perfecte werkgever.

Zo had zijzelf ook gedacht. Wat was ze blij met haar baan op zijn kantoor na die moeizame jaren van keihard studeren om dat ICT-diploma te bemachtigen.

Eén sollicitatiebrief, één gesprek en ze kon beginnen. Het was niet helemaal een 'echte' ICT-baan, maar vanaf de eerste dag had ze het naar haar zin. Leuk werk, leuke collega's en een baas die zich niet veel liet zien. Behalve wanneer er iets te bespreken is, zoals vandaag.

'Een date?' fluisterde Maud plagerig toen Chris haar vroeg of ze even tijd had.

Was het maar waar, had ze nog gedacht, want je moet wel blind zijn om niet te zien dat hij een knappe kop heeft. Waarom die man nog vrijgezel is, is haar een raadsel. Nu weet ze het, Chris Meulendijk is keihard, ongevoelig en niet in staat zich in een ander te verplaatsen. In haar bijvoorbeld.

Ze heeft deze baan nodig, ze heeft het geld nodig, ze heeft afleiding nodig. Ze heeft...

Het kon hem niets schelen. Geen contractverlenging was zijn boodschap en bleef zijn boodschap. Reden: te weinig financiële middelen. Larie! En dat weet hij net zo goed als zij. Ze komen om in de cliënten. Overwerken is meer regel dan uitzondering.

Na dit gesprek, dat overigens hooguit vijf minuten had geduurd, had

ze geen zin meer gehad om door te werken. Gelukkig was het al halfvijf. Een halfuurtje eerder naar huis had haar een goed plan geleken.

Jakkes, weer een plens water over haar schoenen. Waarom gaat ze ook altijd lopend naar kantoor?

Het antwoord weet ze maar al te goed. In beweging blijven, gezond eten etc. Allemaal voor haar gezondheid, voor zover je van gezondheid kunt spreken wanneer je een chronische aandoening hebt.

Wacht eens even... Prompt vergeet ze door te lopen.

'Hé, kijk effe uit!' Een man met een waanzinnig klein hondje aan de lijn kijkt haar verwijtend aan als hij met een boog om haar heen loopt.

Rosalie besteedt er geen aandacht aan.

Chronische aandoening, auto-immuunziekte. Ze had het, ondanks dat ze het niet verplicht was, eerlijk verteld tijdens haar sollicitatiegesprek. Vermoeidheid en opvlammingen zijn nu eenmaal een deel van haar leven. Een zeer onaantrekkelijk deel weliswaar. Een deel waarvan ze vond dat haar werkgever op de hoogte moest zijn zodat hij niet voor verrassingen zou komen te staan.

En ja, er waren dagen dat ze niet in staat was tot vijf uur te werken en een paar uurtjes eerder naar huis ging. Er waren ook dagen dat ze te ziek was om te werken.

Maar de dagen die ze er was, heeft ze keihard gewerkt om te bewijzen dat ze niet onderdoet voor haar collega's.

Zou 'geen financiële middelen' misschien vertaald moeten worden in 'geen plek voor een chronisch zieke'?

Ze had bijna gesmeekt om te mogen blijven, desnoods met minder uren, maar volkomen emotioneel bleef Chris herhalen dat daar momenteel geen financiële ruimte voor is. Het begint haar nu te dagen. Er is geen ruimte voor háár.

En die lafaard had dat niet durven zeggen.

De lucht wordt steeds donkerder. Nog even en het begint weer te plensen. Op een holletje legt Rosalie de laatste paar honderd meter af. Net als ze de sleutel in het slot steekt barst de bui los. Binnen schopt ze haar natte schoenen uit. Haar jas belandt op de overvolle kapstok. Rosalie loopt linea recta door naar de keuken. Ze heeft een kop sterke koffie nodig.

Met opgetrokken benen en een grote mok koffie tussen haar koude handen kruipt ze op de bank. Altijd die koude handen. Hoort erbij, volgens de specialist. Net zoals je baan kwijtraken, denkt ze er wrang achteraan.

De regen klettert tegen de ruiten. Goed voor de tuin maar niet voor haar humeur.

Rosalie slaakt een diepe zucht. Het was ook te mooi om waar te zijn.

Welke SLE'er heeft er ook een fulltimebaan? En dan ook nog eentje waar het van tijd tot tijd behoorlijk hectisch kan zijn. Deadlines, keihard werken en korte pauzes. Maar ze had het naar haar zin. En het salaris was goed, meer dan goed.

Volgende week maandag loopt haar contract af en kan ze aankloppen bij het UWV. Alsof ze daar zin in heeft.

Waar ze ook geen zin in heeft is haar zussen onder ogen komen.

Ze hoort het José al zeggen: Heb ik het niet gezegd...

En Marga: Wie gaat er ook op zo'n oersaai kantoor werken?

Simone: ICT is niks voor jou, ben je veel te creatief voor.

Ze mag dan creatief zijn, maar daarmee kan ze de kost niet verdienen. En zo saai was haar werk nou ook weer niet.

Omdat ze de jongste is én wat mankeert vinden haar zussen het nodig om haar te betuttelen. Zo piepjong is ze anders niet meer met haar dertig jaar en haar ziekte begint te wennen, voor zover dat mogelijk is. Die betutteling is dus nergens voor nodig. Ze redt zich prima. Met of zonder baan.

Met een flinke hoofdpijn wordt Rosalie de volgende ochtend wakker van het geluid van haar wekker. Ze drukt het ellendige ding uit en kruipt dieper onder haar dekbed. Wegkruipen. Er niet zijn. Dat lijkt haar een goed plan, maar als ze niet op komt dagen heeft Chris het gelijk aan zijn kant dat ze niet geschikt is en daar heeft ze weinig zin in. Ze zal hem laten zien dat ze tot de laatste dag op haar post blijft. Misschien kan ze hem zo een beetje gewetenswroeging bezorgen. Niet dat hij op zijn besluit zal terugkomen, zo goed kent ze hem wel.

Na een douche, een kop thee en een boterham trekt Rosalie met tegen-

zin haar jas aan. Buiten ademt ze een paar keer diep in. Kom op, Rosalie. Je hebt wel meer slechte dagen meegemaakt.

Ze zwaait naar haar buurvrouw, die zoals gewoonlijk voor het raam zit. Zal zij dat straks ook doen? De hele dag kijken wie er allemaal langskomen?

Zonder daar verder over na te willen denken wandelt ze de straat uit, elke stap dreunt door haar hoofd. Ze hoopt dat de paracetamols snel hun werk zullen doen.

Over drie dagen zit haar dagelijkse wandeling erop. En dat zonder enige waarschuwing vooraf. Of heeft ze de waarschuwingen over het hoofd gezien? Ze niet willen zien?

In gedachten gaat ze de laatste weken langs. Ze is inderdaad een paar dagen thuisgebleven, maar altijd heeft ze haar werk afgemaakt. Ook als dat betekende dat ze een uurtje langer moest doorwerken.

Accountantsmaatschap Meulendijk & Visser. Het grote bord naast de deur grijnst haar aan. Nog drie dagen, Rosalie. Als ze die maar vol kan houden.

‘Meid, wat zie jij er beroerd uit!’ begroet Maud haar.

‘Bedankt voor het compliment,’ probeert ze er een grapje van te maken. ‘Beetje slecht geslapen maar na een kop koffie gaat het wel weer.’ Rosalie hangt haar jas aan de kapstok en gaat aan haar bureau zitten. Laat ze maar gewoon aan het werk gaan.

Maud draait haar stoel naar Rosalie. ‘Alleen slecht geslapen?’

Rosalie slaakt een zucht. Doen alsof er niets aan de hand is gaat niet werken bij Maud. Daarvoor kennen ze elkaar te goed. Bovendien weet Maud als oudste werknemer bij Meulendijk en Visser meer dan wie ook wat hier op kantoor gaande is.

‘Je weet het zeker al?’

‘Maud knikt. Chris vertelde het ons nadat je gisteren naar huis bent gegaan. Meid, ik wist niet wat ik hoorde! Je doet je werk prima, ik begrijp dan ook niet waarom je contract niet verlengd wordt.’

‘Geen financiële middelen.’ Het komt er verbitterder uit dan Rosalie bedoeld heeft. Op Maud afregeren is niet eerlijk en heeft ze ook abso-

luut niet verdiend. Als er een is die ze gaat missen is het Maud. Vanaf de eerste dag hadden ze een klik met elkaar, ondanks het leeftijdsverschil van twintig jaar.

Verbijsterd kijkt Maud haar aan. ‘Hoezo geen financiële middelen?’

‘Dat moet je aan Chris vragen. Maar hoe het ook zij, over drie dagen ben ik weg.’ Rosalie probeert het zo nonchalant mogelijk te zeggen maar pijn doet het, of ze dat nu wil of niet.

Luidruchtig als altijd komt Paul binnen. ‘Vervelend voor je, meid. Ik ga je missen.’

Na een uurtje waarin bijna alle collega’s voorbijkomen en Rosalie verzekeren dat ze deze beslissing niet begrijpen en haar zullen missen is haar hoofdpijn uitgedijd tot een marteling. Ze had in bed moeten blijven.

‘Lieverd, ga naar huis en blijf de rest van deze week thuis.’

Resoluut schudt Rosalie haar hoofd, wat haar nog meer pijn oplevert. ‘Die drie dagen houd ik nog wel vol, Maud.’ Móet ze volhouden.

‘Waarom?’ Maud gaat op de hoek van haar bureau zitten.

Rosalie doet haar ogen dicht. De pijn dreunt door haar hoofd, maar nu naar huis gaan? Dat is falen ten top.

‘Nog even en we moeten 112 bellen,’ probeert Maud haar tevergeefs een lachje te ontlokken.

‘Ik kan dit, Maud.’ Wie houdt ze nu voor de gek? Maud in ieder geval niet.

‘Ga naar huis, Rosalie. Over je grenzen gaan, gaat ten koste van je gezondheid en dat is het niet waard.’

‘Hoezo gezondheid?’ Rosalie laat een verbitterd lachje horen. ‘Dát is de reden dat mijn contract niet verlengd wordt. Geld genoeg maar...’ Verder komt ze niet. Maud heeft gelijk. Ze moet hier weg voordat ze instort.

Ze trekt met een bruuske beweging de bovenste la van haar bureau open om haar persoonlijke spullen eruit te halen. Chris kan de boom in. Ze gaat naar huis.

‘Ik meld je wel af bij Chris,’ biedt Maud aan. Een paar minuten later komt ze terug met twee koppen koffie.

‘Wat zei hij?’ Rosalie knikt met haar hoofd richting het kantoor van haar baas. Vanaf maandag haar ex-baas.

‘Niet veel, maar ik weet zeker dat hij deze situatie ook vervelend vindt. Misschien heeft Jan Visser hem onder druk gezet, ik weet het niet.’

Wie het ook geweest is, het is voorbij.

Als haar la, voor zover het haar eigen spulletjes betreft, leeg is staat Rosalie met tegenzin op. Niet dat ze niet verlangt naar haar bed, maar om op deze manier weg te gaan staat haar vreselijk tegen. Alleen lafaards sluipen weg.

‘Zal ik morgen...?’

Maud pakt haar bij haar schouders. ‘Wat maken die drie dagen nu nog uit? Ga naar huis en rust eerst maar eens goed uit. Denk eraan dat je jezelf geen verwijten maakt, want je hebt je werk altijd goed gedaan. Misschien wel té goed, want het kostte je veel. Beloof me dat je in de toekomst wat minder uren gaat werken zodat je energie overhoudt voor leuke dingen. Je wilt er toch geen burn-out bij krijgen?’

Rosalie belooft niks. Ze zal wel zien wat ze gaat doen en hoeveel uur ze gaat werken. Maar waar heeft ze het over? Ze zal eerst op zoek moeten voordat ze over uren na kan denken.

‘Ik zal je missen, Maud.’ En dat meent ze.

Een hartelijke omhelzing en dan is het tijd om te gaan. Gistermorgen wist ze nog van niets, nu neemt ze afscheid. Hoe vreemd kan het gaan.

‘Ik kijk nog even bij de anderen.’

‘Komt goed, Rosalie.’

Ze hoopt het, maar op dit moment is ze daar allesbehalve zeker van.

Met haar overvolle tas over haar schouder en jasje over haar arm neemt Rosalie afscheid van haar collega's.

Een arm om haar heen, een zoen van Paul, een hug van Andréa en Karin, een hand van de anderen. Het doet pijn. Dit heeft ze niet gewild en zeker niet verwacht.

Zal ze nog afscheid nemen van Chris?

Jan Visser is er vandaag niet, dat scheelt weer.

Maar Chris?

Alsof Maud haar aanvoelt, neemt ze Rosalie bij de arm en loopt met haar mee naar de grote glazen deur. ‘Maak het jezelf niet moeilijker dan het is en kruij zo gauw je thuis bent een paar uurtjes in bed.’

En als je weer wat bijgekomen bent, fiets je naar mij voor een portie verse groente. Mijn tuin heeft deze zomer flink zijn best gedaan. Ik heb een overvloed aan boontjes, peultjes, courgettes en nog veel meer. Veel te veel voor een vrouw alleen. Dus doe mij een plezier en kom gauw eens langs.'

Nog een laatste omhelzing en het is voorbij. Haar eerste echte baan waarin ze alles op alles gezet heeft om die tot een succes te maken.

Om van zichzelf een succes te maken.

Na twee dagen grotendeels in bed doorgebracht te hebben, raapt Rosalie zichzelf weer bij elkaar. Zelfmedelijden mag, maar moet niet te lang duren.

Om zeven uur gaat haar wekker. Zonder hoofdpijn stapt Rosalie uit bed. Na een vlugge douche, een kop thee en een oudbakken laatste boterhammetje trekt ze de deur achter zich dicht.

Op dit vroege tijdstip staat de zon nog niet hoog, het ideale moment voor een flinke wandeling.

Na twee dagen onder een steen geleefd te hebben, is ze hard toe aan frisse lucht. Aan beweging.

Rosalie zet er direct flink de pas in, precies zoals de fysiotherapeuten in het ziekenhuis haar geleerd hebben. Geen geslenter, daar wordt niemand beter van. Wil je werken aan je conditie? Trek je wandelschoenen aan, maak grote stappen en zwaai met je armen.

Alles in het kader van het verkrijgen en vasthouden van een goede conditie om opvlammingen te voorkomen. Niet dat dit haar altijd geholpen heeft. Ook met een goede conditie is ze meermaals in het ziekenhuis terechtgekomen. Het meest tegenstrijdige van deze wandelingen is dat het helpt tegen de extreme vermoeidheid. Rosalie vindt het heerlijk om te wandelen maar, dat het helpt tegen vermoeidheid...? Mwah.

Al gauw laat ze het dorp achter zich en wandelt ze tussen de weilanden. Langs de slootkant bloeien klaprozen en korenbloemen. Speciaal voor haar gezaaid, wil ze zichzelf doen geloven.

Ze groet een buizerd die op de rand van een hek zit en lacht om twee koolwitjes die tikkertje spelen.

Het Groninger platteland, ze houdt ervan. Voor haar geen grote stad. Hier op de rustige weggetjes tussen de weilanden is ze vrij. Vóelt ze zich vrij.

Hier zijn geen verplichtingen. Is er geen werkdruk. Hier hoeft ze alleen maar te genieten.

Ze snuift een flinke teug frisse lucht op en zwaait overdreven met haar armen.

‘Trainen voor de vierdaagse?’ roept een fietser die haar van achteren inhaalt.

Een brede lach verschijnt op Rosalies gezicht. Het is dat de vierdaagse van Nijmegen net geweest is, anders was het een leuke uitdaging. Niet dat ze het echt zou kunnen volbrengen, maar al zou ze maar een dag meelopen, dan nog is het de moeite waard.

Ze wil de gezichten van haar zussen weleens zien als ze met dit plan op de proppen zou komen.

Wat? Jij? Hoe haal je het in je hoofd? Je weet toch dat je het rustig aan moet doen?

In hun ogen is ze de chronisch zieke, de eeuwige patiënt die betutteld en vertroeteld moet worden.

Vanaf het moment dat ze de diagnose SLE kreeg en haar zussen op internet alle informatie hadden gelezen die er beschikbaar is, hadden ze zich opgeworpen als haar verzorgers en beschermers. Alsof zij die nodig heeft!

Nou ja, in het begin wel, maar nu is ze zeven jaar verder en wel degelijk in staat haar eigen boontjes te doppen, al denken haar zussen daar nog steeds anders over. Om die reden heeft ze er weinig zin in om hun te vertellen dat ze geen werk meer heeft. Zeker weten dat ze met allerlei goede raad aan komen zetten en evenveel vacatures die volgens hen geschikt zijn.

Via een fietspad dwars door de weilanden wandelt Rosalie terug naar huis. Hoewel het nog geen halfnegen is, begint het al behoorlijk warm te worden. Maar goed dat ze zo vroeg op pad is gegaan. Volgens het KNMI zal het de komende week richting tropische temperaturen gaan. Veel smeren met factor 50 dus en in de schaduw blijven om geen huiduitslag te krijgen.

Weer thuis is het eerste wat Rosalie doet het UWV bellen. Ze ziet ertegen op, maar uitstellen helpt niet. Het moet toch gebeuren, dan maar direct.

Na een kwartier in de wacht gestaan te hebben, weet ze dat ze alle gegevens digitaal moet doorgeven, waarna haar aanvraag in behandeling genomen wordt. Dat klusje is voor vanmiddag. Nu moet ze eerst zorgen dat er weer wat te eten in huis komt. Sinds Maud haar naar huis stuurde heeft ze geen fatsoenlijke maaltijd meer gehad. Laat staan een gezonde, terwijl ze een groot voorstander is van gezonde maaltijden met veel verse groenten en fruit.

Vandaag is het vrijdag en dat betekent dat de markt er is. Vaak ging ze na kantoortijd er nog even langs om vervolgens met een tas vol vers spul thuis te komen.

Zal ze nu naar de markt gaan of zoals gewoonlijk aan het eind van de middag, wanneer het rustiger is? Rosalie zucht geërgerd. Waar is ze nu toch mee bezig? Ziet ze ertegen op om bekenden tegen te komen die zich afvragen wat zij daar doet zo vroeg op de dag? Het moet toch niet gekker worden.

Resoluut pakt ze pen en papier. Eerst maar eens een lijstje maken.

Naarmate de lijst langer wordt, daalt haar humeur. Dit krijgt ze nooit mee op de fiets. Nou ja, eerst de markt en daarna ziet ze wel weer. Ze kan altijd een paar keer heen en weer fietsen. Tijd genoeg.

Gewapend met zonnebril en hoed tegen de zon stalt Rosalie haar fiets aan de zijkant van de markt. Het is er druk. Als eerste haalt ze een zuurdesembrood bij de biologische broodkraam.

Bij de Ekonomoom moet ze lang wachten voordat ze aan de beurt is. 'Ijsbergsla, een tros tomaten, pondje sperziebonen en een bloemkool,' somt ze op als ze aan de beurt is. Daarna bestelt ze nog appels en pruimen.

'En die grote doos aardbeien. Ja toch, tante Rosalie?'

Rosalie kijkt opzij in het guitige sproetengezicht van haar nichtje.

'Vera, wat doe jij hier?'

'Boodschappen doen natuurlijk. Mama heeft me weer eens gestuurd voor brood. Je weet wel, bij die kraam op de hoek waar ze ook die lekkere koeken verkopen, maar denk maar niet dat ik er eentje mag kopen voor

de moeite.' Vera trekt een verongelijkt gezicht.

'Dit was het?' vraagt het meisje achter de kraam ongeduldig. Rosalie kijkt van de doos aardbeien naar Vera, die haar verwachtingsvol aankijkt.

'Plus een doos aardbeien,' zegt ze terwijl ze haar pinpas tevoorschijn haalt.

'Yep,' hoort ze naast zich. 'Heb je ijs in de vriezer, tante Rosalie? Dan wordt het helemaal een feestje.'

Rosalie schiet in de lach. 'Oké, maar dan moet je eerst met mij mee naar de supermarkt. Je hebt toch fietstassen?'

'Helaas wel. Wie heeft nou zulke stomme dingen aan zijn fiets. IK, omdat IK altijd boodschappen moet doen.'

'Je moeder maakt lange dagen in de boekhandel.'

'Haar keus, niet de mijne,' moppert Vera.

Na nog een bezoekje aan de notenkraam en de peulvruchtenkraam fietsen ze het kleine stukje naar de supermarkt.

Ieder moment verwacht Rosalie de vraag waarom ze niet aan het werk is, maar kennelijk komt die niet bij Vera op.

Met volle fietstassen plus nog twee zware tassen aan het stuur fietsen ze naar huis. Rosalie ruimt de boodschappen op in de koelkast en de keukenkastjes. Ze is blij dat ze weer voldoende voorraad in huis heeft. Hoeft ze voorlopig geen boodschappen te doen.

Vera haalt ondertussen de tuinstoelkussens uit het schuurtje en sjouwt de stoelen naar de kant van de tuin met de meeste schaduw.

'Zal ik alvast het ijs in de schaaltes doen?' vraagt ze als ze terug is in de keuken. Ze trekt het vriezertje al open. 'Wauw, je hebt stracciatella! Mijn lievelingssmaak. Wil jij die ook of heb je liever gewone vanille?'

'Eigenlijk heb ik liever een boterham met aardbeien, Vera.' Ijs op een bijna nuchtere maag. Rosalie moet er niet aan denken.

'Saai hoor.'

Rosalie strijkt over haar klamme voorhoofd. Pff, wat is het warm! Uit een keukenla vist ze een haarelastiek om haar vochtige haren in een klein staartje samen te binden. Ze is blij met haar donkere krullenbos, maar met dit weer lijkt het wel een bontmuts. Met zulk warm weer als van-

daag is ze nooit op haar best, maar laat ze zichzelf nou niet voor de gek houden. Het is niet alleen de warmte waar ze last van heeft. Haar ontslag, het niet goed genoeg zijn voor de firma Meulendijk & Visser. Dát zit haar dwars. En de stress die daarvan uitgaat heeft beslist een negatieve invloed op haar lichaam. Maar hoe kan ze zich er niet druk over maken?

Rosalie blaast een ontsnapte lok uit haar verhitte gezicht en gooit de boodschappentassen in een hoek. Die ruimt ze later wel op.

‘Vera, ik ga alvast naar buiten. Zou je voor mij twee boterhammen met aardbeien willen klaarmaken, en ook graag een beker koffie.’

‘Filter of een Nespresso?’

‘Doe maar Nespresso.’

Rosalie laat Vera haar gang gaan en verdwijnt met een glas water naar buiten. Moe laat ze zich in een van de tuinstoelen vallen. Haar tuin is niet groot, maar wat is ze er blij mee, vooral met de hoge bomen van de buren die haar van schaduw voorzien.

Wat een verschil met de kleine studentenzolderverdieping in de stad, daar bestond haar tuin uit slechts één bak tuinkruiden. Toch heeft ze er met plezier gewoond.

Toen ze twee jaar geleden dit kleine vooroorlogse huisje kocht en binnenshuis de boel op orde had, had ze samen met haar zwager Edwin de tuin aangepakt. Niet dat Edwin veel verstand van tuinieren heeft, maar zijn spierkracht kon ze goed gebruiken.

Het rechttoe rechtaan gazonnetje met de keurige bloemborders erlangs veranderde in een cirkelvormig terras met daaromheen lage heesters, vaste planten en natuurlijk kruidenplanten met als grote favoriet de lavendel. Maar ze geniet ook volop van de purperhoed, en niet te vergeten de stokrozen die ze vorig jaar van Maud gekregen heeft.

Ook de bijen, vlinders en vogels zijn blij met haar tuintje, ze weten de weg hierheen goed te vinden.

Rosalie is benieuwd of de eekhoorn, die afgelopen winter meende dat het vogelvoer ook voor hem was, zich dit jaar weer laat zien.

De buurvrouw vertelde haar onlangs dat hier in de buurt ook een ijsvogeltje te spotten is, maar dat is haar nog niet gelukt.

‘Hier komt de catering,’ jubelt Vera. Ze zet een enorme ijscoupe voor

zichzelf en een bord voor Rosalie op de tuintafel. ‘Zo goed?’ vraagt ze wijzend op de boterhammen met extreem veel aardbeien. ‘Zijn er nog aardbeien overgebleven?’ vraagt Rosalie lachend.

‘Eh, moest dat? O wacht, ik vergeet de koffie.’ Vera springt alweer op. ‘Had ik wel gezet, maar toch vergeten.’

Rosalie kijkt haar na zoals ze naar de keuken huppelt. Veertien jaar, nog heerlijk jong. Dat sprankelende, wat hoopt ze dat Vera dat nog lang mag houden.

‘Ben ik weer.’ Met een zwaai zet Vera het koffiekopje op tafel. ‘Ik hoop dat u ervan zult genieten.’

‘Je moet in de horeca gaan werken, Vera. Volgens mij ben je daar uitermate geschikt voor,’ lacht Rosalie.

Vera pakt haar glas en neemt een grote hap ijs. ‘Mmm...! Dit is zó lekker! Wij eten zelden ijs. Vindt mama niet gezond. Nu vraag ik je. Het is zo heet dat de kraaien dood van het dak vallen en wij krijgen geen ijs. Jij moet maar eens met mama praten, misschien helpt dat.’

Daar is Rosalie niet van overtuigd, als Marga iets in haar hoofd heeft krijg je het er met geen tien paarden uit.

In no-time heeft Vera haar glas leeg en staat ze op.

‘Ga je weer?’

‘Yep, Iris vroeg of ik snel terug wil komen. Ze verveelt zich stierlijk nu al haar vriendinnen op vakantie zijn. Wat ben ik blij dat Carmen ook niet op vakantie gaat, heb ik tenminste nog iemand om naartoe te gaan.’

‘Had gevraagd of Iris met je meeding.’

‘Iris en boodschappen doen? Echt niet, die is overal te lui voor. Mam vraagt het niet voor niets aan mij.’

Rosalie schudt haar hoofd. ‘Beetje liever over je zusje praten, Vera.’

‘Pff, doet zij ook niet over mij. Ik ga, voordat Iris vanavond bij mam klaagt dat ik weer te lang weg ben geweest.’

‘Doe je moeder de groeten en kom de volgende keer samen met Iris,’ roept Rosalie haar na. Een wapperend handje geeft aan dat Vera het gehoord heeft. Of ze het ook daadwerkelijk zal doen? Waarschijnlijk niet. Ze trekt meestal meer op met haar vriendin Carmen dan met haar zusje.

Misschien ook niet zo vreemd. Zelf ging ze op die leeftijd ook meer

om met schoolvriendinnen dan met haar zussen.

Jammer dat ze die meiden van toen uit het oog verloren is. De meesten zullen wel getrouwd zijn. Twee hadden op de havo al vaste verkering.

Net zoals haar zus Marga. Niemand had verwacht dat die verkering stand zou houden, maar op haar twintigste trouwde ze met haar Willem en begonnen ze hun droom, een eigen christelijke boekwinkel, te realiseren. De winkel is er gekomen, maar ook de vele uren hard werken om er een succes van te maken. Volgens Marga draaien ze goed, maar niet zo goed dat ze er een kracht bij kunnen nemen. Dit tot grote ergernis van Vera, die zich in de steek gelaten voelt door haar ouders.

Rosalie kan haar geen ongelijk geven. Natuurlijk is een eigen zaak mooi, vooral als dat je droom is. Maar kinderen hebben aandacht nodig.

Er iets van zeggen heeft ze allang afgeleerd. Misschien maar goed ook. Iedereen is verantwoordelijk voor de keuzes die hij of zij maakt in het leven.

Helaas hebben haar eigen keuzes tot nu toe niet bijster goed uitgepakt. Op de havo had ze een extra jaar nodig, anderhalf jaar zat ze op de kunstacademie, daarna een lange periode van ziekenhuisopnames, toen een jaar pabo en daarna de ICT-opleiding, waar ze zes in plaats van vier jaar voor nodig had. En als klap op de vuurpijl geen contractverlenging bij Meulendijk & Visser. Niet bepaald een cv om trots op te zijn. Al was natuurlijk niet alles haar eigen keuze.

Rosalie pakt het lege glas en het bord van tafel en loopt ermee naar de keuken. Nog geen elf uur. Ze zucht. Is dit haar voorland? Zeeën van tijd. Niks te doen. Ze moet er niet aan denken. Laat ze dan eerst dat UWV-gedoe maar in orde maken en daarna op zoek gaan naar vacatures.